

BUREEL : *de schryftr.*
 DIESTERSCHE *schryftr.*
 SINT-TRUIDEN
 den Spiegel,
 k uit.
 AENKONDIGING
 15 c^m PER REGEL.

HET REGT

INSCRIVING :
 OP ALLE POSTKANTOOREN.
 REKLAMEN
 40 c^m PER REGEL.

Brieven artikels, geld,
 franco toe te zenden.

VADERLAND.

NIEUW- EN AENKONDIGINGSBLAD.

GODSDIENST.

VRYHEID.

Opsteller Uitgever : H.
 DE COCQ-CRETEEN.

Dit blad verschijnt tweemaal per week, des woensdag en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever HUBERT DE COCQ-CRETEEN, te Sint-Truiden. — Jaerlyksche inschrijving voor St-Truiden, 5 fr.; vrachtwy voor alle andere plaetsen des ryks, 6 franken; voor Holland, 7 fr. 50 c.

Aen de Kiezers.

Indien men den vooruitgang betracht en de menschelyke waardigheid wil geëerbiedigd zien, zou men in groote en kleine dorpen, even als in steden, samenwerkende vereenigingen dienen in te rigten, waer elke persoon, zonder onderscheid van rang, volgens zyne denkwyze, de bestaende misbruiken der samenleving in de bestuurlyke noodwendigheden zou mogen ontwikkelen.

De samenwerkende vereenigingen zyn ook voor het volk eene staathuishoudkundige school, en de bepleitingen welke daerover gedaen worden, zyn als eene fakkel die de samenleving in bloei en welwaren voorgaet.

Voor de kwalen die des volks zedelyk en stoffelyk welzyn ondermynen, zyn deze vereenigingen als een heilzame balsem welke de kwalen des ligchaems geneest.

Thans, byna in alle landen en onder alle gezindheden, begint men van het algemeen stemrecht te spreken. Samenwerkende vereenigingen zyn tot die groote staatkundige omwenteling, welke onzen tyd zal kenmerken, de noodzakelyke voorbereiding; samenwerkende vereenigingen om elkander te onderwerpen, om samen te onderzoeken of men vertrouwen mag hebben in dien of dezen, welke een mandaet by de kiezers afvraegt; om hun aen het werk te zien gaen, ten einde de afgeveerdigden, die niet hunne eigene, maar de belangen hunner lastgeveenden behartigen, met raad en daed, met moed en kracht op het pad des vooruitgangs te ondersteunen.

Nu, by voorbeeld, dat de gemeentekiezingen aenstaende zyn, welk nut zou er voor elke gemeente niet voortspuiten uit voorbereidende vergaderingen, waer degenen die de belangen en het welzyn der ingezetenen behartigen, de handelwyze en de werking zouden onderzoeken van die, welke zich in de kiezing voordragen. Men zou aen de kandidaten kunnen vragen of zy nog vanzin zyn voort te gaen om eene gansche kommerciestraet, in het hartje der stad, door een zothuis laten in te nemen (zonder het minste voordeel voor de stad) dat maar goed zal zyn voor muizen en ratten? Of willen ze van de gansche stad een pakhuis van zottinnen maken? enz. enz.

Kiezers, vooraleer gy u ter stembus begeeft, leert eerst kiezen, dat is, leeren onderzoeken wie uwen keus waardig is; want gy ook hebt pligten; op u valt eene groote verantwoordelykheid, zoowel als op degenen die uit kracht der stemming het volk vertegenwoordigt; want zoo gy, om welke reden ook, uwe stem aen slechte vertegenwoordigers geeft, is de schuld aen u wanneer land of gemeente slecht bestuurd wordt.

EENE VERMANING GEZONDEN NAER ZEKERE GEMEENTEN.

Hoe meer het tydster der gemeentekiezingen nadert, hoe meer ook en hoe beduidender ons eenige

ter dier gelegenheid beraemde plannen ter ooren komen.

Verre van ons, dat wy daerover zouden willen klagen. Integendeel, wy aanzien het als eenen pligt voor allen weldenkenden burger van zich in zulke plegtige omstandigheden bezig te houden met het verlichten en onderrichten zyner medeburgers, ten einde dezelve te helpen om een zoo belangryk burgerlyk en grondwettig recht te doen dienen tot bevordering van het algemeen welzyn der gemeenten.

Indien wy dan hier diesaengaende een woordje reppen, 't is alleen om onze vrienden aen te wakkeren het oog in 't zeil te houden.

Iedereen weet dat de helft der leden van elken gemeenteraad alle drie jaren moet herkozen worden; aen de afgestorvene leden en aen dezen die. uit voorzichtigheid of anderszins, hun ontslag geven, moeten opvolgers gesteld worden.

De uitredende leden van den Raed zyn herkiesbaer; wat meer is, 't is nuttig, om groote redenen, dezen te herkieszen, indien zy zich door onkunde, door zorgeloosheid, dooreigen baetzucht, het vertrouwen der kiezers onwaerdig maken, en onbekwaam zyn om de plaets van raedsheer met voordeel te bekleeden. Wat ons betreft, wy verklaren luidop dat kandidaten, die de vereischte hoedanigheden bezitten, welkdanig ook hunne politieke gezindheid zyn moge, in onze altyd hardnekkige tegenstrevens zullen vinden.

Het kiesrecht, even gelyk alle andere regten, brengt zyne pligten mede, en deze pligten verbinden den kiezer; maken hem zedelykerwyze verantwoordelyk, niet alleen jegens zyne eigene belangen, maar ook jegens de belangen der gansche gemeente. Om die reden misdoet grootelyks de kiezer die zich laet overhalen ten voordeele van kandidaten die maar trachten in den Raed te dringen om boven andere uit te schynen, om over hunne medeburgers te heerschen, om te beter aen gevoelens van haet of wraeklust te kunnen voldoen, om hunne persoonlyke belangen te verzorgen.

De kiezer moet nauwkeurig nazien of de kandidaat die zich aanbiedt een man is bekwaam om van eenen gemeenteraad deel te maken, bedaerd, kloek en stoutmoedig van karakter, kennissen en geleerd-bezittende, die onpartijdig elkeen weet te eerbiedigen, die zyn gezag weet te doen gelden door zachtheid, die in de verdeling van lasten en voordeelen welke der inwooners te heurt vallen, noch vrienden noch vyanden kent, die zonder vooringenomenheid, zonder haet, zonder baetzucht, zonder partygeest de gerechtigheid in alles volgt.

Kiezers, houdt maer 't oog in 't zeil! Nu en dan, van hier en van daer beginnen wy iets te rieken. Eenige gemeenten schynen door woezieke mannen te worden bewerkt. Wy verhopan dat de weldenkende burgers-kiezers zich niet zullen misleiden door driften, noch door valsche beloften of geruch-

ten. Zy zullen raad nemen by bedaerde, weldenkende, onbaatzuchtige persoonen, die niets anders betrachten dan welzyn er welstand der gemeente.

Waerom wordt de meerderheid van het land door de minderheid getyranniseerd?

Er zyn katholieken en katholieken.

Ten eerste, daer zyn aenhoudende werkers en durvers. Zy houden zich niet tevrede met te zuchten over de vernieling van de burgerlyke vryheid der Kerk; zy stampen het menschelyk opzigt onder de voeten, zy werken. Zy offeren zich op; maer ongelukkiglyk staen zy altyd alleen aen de ploeg.

Ten tweede, daer zyn voorbygaende werkers en durvers. Daer is kiezing; zy zyn onder de wapens; na de kiezing lyken zy achter niets meer om. Zy zyn maer soldaet in de groote omstandigheden. De francmacons doen het anders; zy blyven in den ploeg staen.

Ten derde, daer zyn benauwerdicken. Die menschen bidden in de kerk; tusschen vier oogen zouden zy het misschien riskeeren eenen wensch te uiten. Mistukt eene katholieke zaak, dan hebben zy de gewoonte te zeggen: 't was te voorzien, heb ik het niet gezegd waerom leggen zy de zaken niet beter aen boord?

Ten vierde, daer zyn katholieken die kwaed doen in plaets van goed. Hun beste ambacht is te beknibbelen. Katholieke representanten, katholieke kandidaten, katholieke gazetten, byzonder Her REET, het is alles te wit of te zwart, te lang of te breed, te sterk of te flauw. Die venten hebben niets dan eene goede tong om te kritikeeren al wat katholiek is en te pryzen al wat liberaal riekt.

Ten vyfde, daer zyn katholieke blinden. Zy gaen naer de kerk, leven als christenen in hun huisgezin, en voor het overige handelen juist gelyk de logien willen.

Deze menschen dienen twee heeren. Dat is eene der redenen waerom de katholieke minderheid door de liberale meerderheid met den neus geleid wordt.

In eene der vermaerdste vergaderingen die ooit in de wereld kunnen plaets hebben, in 1864, zeide Mgr. Dupanloup, de kroon van Frankryk's bisschoppen: « ik heb eene fransche ziel en bemin myn land, en 't is in den grond myns harten eene onuitroerbare liefde. » Zoo ook moeten wy zeggen: Wy hebben eene belgische ziel en beminnen ons klein doch zoo lief landeken, en 't is in den grond onzes harten eene onuitroerbare liefde.

Maer hoe zullen wy onze liefde voor ons geboorteland toonen!

Gy weet het, er bestaat in ons land eene party die eene zware verantwoordelykheid op haar heeft wegen, en aen de nakomelingschap eene zware rekening zal te geven hebben; eene party die steden en

dorpen in twee vyandelyke legerkampen scheurt, en op de schandelykste wyze den Godsdienst onzer voorvaderen durft vervolgen en zoo onregtvaardig onze Grondwet durft schenden.

't Is een pligt voor ons allen Catholieken, dat wy alle poogingen aenwenden om onze tegenstrevens, de gezwoore vyanden van Godsdienst en Grondwet, uit te roeijen, en 't is byzonder met den goeden uitslag der kiezingen te bewerken, dat wy tot ons oogwit kunnen en moeten geraken. De tyd der laffe gedoozzaamheid is voorby. DE PRIESTERLIJTERS UIT DE KERK EN UIT HET STADHUIS! is de kreet dien wy moeten aenheffen, nu dat dat wy scheinheilglyk hooren roepen: De pastoor in de Kerk! In de eensgezindheid ligt al onze sterkte. Met een koordeken kan men weinig verrichten; met honderd, met duizend te samen gedraeid kan men een groot gewigt optrekken.

En mensch alleen kan weinig; honderd, duizend eens in gedachten, eens in werking, kunnen eene magt uitmaken waertegen de liberater party vruchteloos hare krachten zou inspannen. Ook overal waer catholyke kringen zyn, loopt onze party geen gevaer omdat, zoohaest de kring kring eene kwestie beslist heeft, alle personele gedachten en neigingen, alle familiekwestie, van kant moeten gesteld worden.

Eene der onregtvaardigheden onzer miliciewet ligt in de verloven. De eene manschap dient een jaer eene andere twee of drie, vyf of zes, niettegenstaende zy allemaal met dezelfde straf zyn geslagen geweest door de krygslotery.

Vragen onze soldaten en onderofficieren verlof om naer Mexico te gaen, 't wordt gegeven, zegt de PAIX, men beschermt ze. men moedigt ze aen, men doet opofferingen om 't waegspel te vergemakkelijken. Maer, vragen zy verlof om brood te winnen voor hunne ouders, of om een goed huwelyk aen te gaen of om broodwinning gebruikt te worden in kantoren of fabrieken... dan krygeu zy stelselmatige weigeringen, tenzy met voorspraak van broertjes en maetjes. Wy kennen soldaten die genadig zyn vry gesteld omdat magtbezittende burgers er dienstboden van wilden maken. Daer zyn er die, nog vyf of zes jaren dienst schuldigh zynde, naer Mexico zyn mogen scheep gaen; wy zouden er verscheidene kunnen noemen die nooit gestraft zyn geweest, die maer twee jaren meer moeten staen op 't regimentsboek en die vruchteloos de toelating afsmeeken van te mogen trouwen of eenen schooneu post te aenveerden in handel en nyverheid.

ZIEKTE VAN KEIZER NAPOLEON.

Men schryft uit Parys, van 9 oktober aen den Echo du Luxembourg: Wat zoug men ook drage om te ontveinzen, de

De molen van Frauenburg.

(I^e VERVOLG.)

III.

Vele weken waren er sedert het laatste tooneel verlopen, en de herstellende ziekte mogt nu gedurende eenige uren op het midden van den dag de frische lucht inademen in den tuin die tot Helbron's huis behoorde. Hy was nu in zoo verre hersteld dat hy zyne verzorgers voor hunne goedheid kon dank zeggen en hun in korte trekken zyne omstandigheden mededeelen. Hy stelde moeder Helbron een' kleine som gelds ter hand, ten einde het huisgezin eenigermate te gemoet te komen in de onkosten die zyn verblyf aldaer had veroorzaekt. Maer de edele vrouw wilde zich liever iedere gerieflykheid ontzeggen dan er gebruik van maken, en legde alzoo het geld ter zyde, ten einde het aen haer beschermeling by zyn verdrake ter hand te stellen. Zyn naam was Reinhold Hartmann, en hy was de zoon van een burger uit Koningsbergen. Tot het vak van molenaer groot gebragt, was hy op den hertogelyken molen werkzaam geweest, en had de beste getuigenissen verkregen, niet alleen van zyne bekwaamheid, maar ook van zyne zedelyke waarde en zyn voorbeeldig gedrag. Toen zyne leerjaren voorby waren, was hy met een zeer goed loon tot hulpmolenaar op den molen te Dantzig benoemd. Hy had zyn ransel gepakt en zyne ouders en betrekkingen met vrolyken moed vaerwel gezegd; ten einde zich naer zyne nieuwe wooning te begeven. Op den tweeden dag zynre reize had hy afwisselend aenvallen van hitte en koude gehad, waeraen hy echter niet veel gewigt had gehecht, totdat hy bewusteloos was neergezegen voor de deur, die hem zoo vriendelyk en mededoogend was geopend geworden, dit was de

eenvoudige loopbaen van den armen reiziger, door wien wy met Copernicus in de weldadige uitoefening van zyne menschenliefde bekend raekten.

Copernicus was langen tyd met het gezin der Helbron's bevriend geweest, hy had dikwyls den waardigen meester met raad en daed bygestaan, en ook wederkeerig veel nut getrokken van zyne bekwaamheid in de vervaardiging van verschillende instrumenten, die hem in zyne sterre- en wiskundige navorschingen dienden. Elsbeth, een vroom en voorbeeldig meisje, was zyn petekind, en was van hare teederste jeugd af aen het voorwerp zynre byzondere zorg en oplettendheid geweest, hetgeen zy met den diepsten eerbied en kinderlyke gehechtheid beloofde.

Reinhold, een regtschapen en onbedorven jongeling, was den geheelen dag by het vrolyke en bedryvige meisje, hetwelk hem met onvermoeden iever en zonder de minste gemaektheid had opgepast; zy behandelde hare ouders met de zorgvuldigste liefde, en vervulde hare kleine huishoudelyke pligten onvermoed en met lust. Ook had de natuer haar niet stiefmoederlyk bedield met hare gaven; en wanneer de jongelingen der stad de schoonste meisjes opsomden, werd zy niet het laetst genoemd. Goedheid van hart en een deugdzamen wandel echter, versieren een meisje meer dan alle uiterlyke schoonheid en fraaie kleeding, en Reinhold was nu juist in de gelegenheid met deze hoedanigheden zynre zedige oppassersse meer en meer bekend te raken, en die deed dan ook het verlangen haer tot zyne beminde vrouw en de geëerbiedigde meesters zyns huizes te maken, tot een der vurigste wenschen zyns levens worden.

Ook haer was de voortreffelyke Reinhold niet onverschillig; zy beantwoordde zacht zyn hartelyken handdruk, en sloeg bloozende den blik ter aerde, wanneer

zyne trouwe blauwe oogen met innig genoegen op haer gevestigd waren.

Toen hy eindelyk gheheel en al hersteld was en zich gereed maakte zyne reis voort te zetten, waren de gevoelens die zy elkander toedroegen hun niet lauger onbekend; maer de kinderlyke gewoonten dier dagen liet hun niet toe elkander deelgenoot dier gevoelens te maken, dan nadat zy de wenschen hunner ouders daerom trent hadden vernomen, en hunne toestemming tot zulk een stap hadden verkregen.

De ouders van Elsbeth waren echter in geene deelen genegen een voornemen te begunstigen, waardoor hunne beminde dochter van hen zou worden weggenomen.

De dag der scheiding uaderde met rasse schreden, toen Reinhold zich ten laetste met moed wapende en met een kloppend hart naer de ouders ging, hen innig en hartelyk dankte voor al de liefde en goedheid die ze my hadden bewezen, en hun verzocht hem de had hunner dochter te schenken.

— Alleen door dit myn verzoek toe te staen, voegde hy er by, kunt gy de waarde van het leven verhoogen, welks behoud ik, onder Gods zegen, aen uwe menscheivendheid verschuldigd ben.

De ouders, die klaerblykelyk op deze zaak waren voorbereid, bewaerden den tyd lang het stilzwygen, en toen begon Helbron: Wat wy voor u gedaen hebben is alleen de vervulling van een christenpligt dien de Heiland ons heeft opgelegd, en vereischt geen dank; maer, indien gy denkt ons dankbaarheid verschuldigd te zyn, hoe kunt gy ons dan van ons eenig dierbaer kind berooven? Zie! wy zyn een bejaerd en zwak paar, die elken dag het hoofd meer grafwaerts neigen en meer de zorg van ons

kind behoeven; zullen wy aldus toestaen dat stens van onzen dag met u naer een' vreemde plaets trekke, terwyl wy zelveu hulpeloos achter blyven? Valt my niet in de rede. Ik weet wat gy zeggen wilt — dat wy naer gindsche plaets mede zullen trekken, ging de oude man voort, toen de andere met een antwoord gereed was, maer gy hebt niet genoegzaam nagedacht over uwen toestand, noch over den ouzen. Gy zult nauwelyks genoeg hebben voor uwe eigene behoefte, en twee oude menschen zouden slechts een bezwarende last voor u zyn. Gy zyt een eerlyk' opregt jong man, en ik zou u met vreuigde myn schoonzoon genoeml hebben, indien gy een knappe kabinetwerker waert geweest; maer nu kan het niet zyn. Hier heb ik myne kalanten, trouwe vrienden, goede buren en soortgelyke; het is onze innige begeerte dat onze Elsbeth de oogen van haer geliefde moeder en de myne sluite, wanneer de heer van leven en dood ons tot zich zal roepen. Er is geen molen in deze stad, alwaer gy uw bestaan zoudt kunnen vinden, en ik heb reeds een knap en ieverig gezel gekozen, die spoedig als myn helper onze huisgenoot zal worden, en indien hy aen myne verwachtingen beantwoordt, zal hy Elsbeth huwen en my in myne zaak en myn hnis opvolgen. Zy die in gehoorzaamheid en in de vreeze Gods is groot gebragt, zal zeker gelukkig met hem wezen, hoewel zy nu aen u gehecht moge zyn; want het geluk der kinderen berust op den zegen der ouders en op hunne onderwerping aen hunne wenschen. Ga alzoo met onze beste wenschen en zoek u elders eene brave vrouw; dit is de beste dank dien gy ons kunt bewyzen.

Reinhold stond alsof hy door den donder was getroffen; maer wat kon hy tegen dit besluit der ouders inbrengen? Hy kustte hunne handen met kinderlyke eer-

ernstigheid van den gezondheidsstaat van den keizer is voor niemand geen geheim meer. De ziekte der blaas, waervan Z. M. lydt, ontwikkelt hare uitwerkingen met eenen spoed en eene hevigheid die de wetenschap in verlegenheid brengen.

Andere belangrijke ziektekenen zyn zich nog by de eerste ziekte komen voegen. Zoo blijft de keizer alle morgenden in eenen slaapzuchtigen staat, waeruit men hem maer met groote moeite trekken kan.

Een feit, dat hier zeer is opgemerkt geworden, is dat ten gevolge der laatste geneeskundige raedplogingen, een der geneesheeren van Z. M. aen zynen wisselagent bevel gegeven heeft om al zyne nyverheidsactien te verkoopen.

Van eenen anderen kant geeft men zich in het paleis Royal eene ongewoone beweging; de conferencien volgen elkander op en vermenigvuldigen er. By de gewoone elementen die men er ontmoet, voegt zich ook het militaire element, doch echter maer in zeer zwakke evenredigheid.

Wat prins Pieter Napoleon betreft, die uwe provincie bewoont, hy is de dood naby geweest. De geneesheeren Nelaton en Rayer, door den keizer gezonden, hebben hem eene negenoog in de nek uitgesneden. Hy stelt het nu beter en men verhoopt dat hy genezen zal.

ZOU DE PAUS ROOME VERLATEN ?

Menigmael wordt er in deze droevige tyden, nu het regt van den sterksten wederom de bovenhand begint te verkrygen schier als in de middeleeuwen, in deze dagen van onrust, gesproken over het vertrek van Z. H. den Paus uit Roome. Het is vooral het katholyk paryzer blad *le Monde* dat gedurig terugkomt op dat punt hetwelk allens meer bezorgdheid opwekt, by allen die het met den H. Vader en de katholyke kerk wel meenen. Het gemeld blad, dezer dagen uitleggingen gevende over zyne gevoelens en meeningen, betrekkelijk de zaak van den H. Stoel, geeft te kennen: dat het meer voor is, dat Z. H. Roome verlate dan zich blootstelt aen den marteldood waertoe de omwenteling het zou kunnen brengen. « Doch, zegt *le Monde*, die bladen, welke ons beschuldigen van den H. Vader aen te raden Roome te verlaten om eene schuilplaats te zoeken op het eiland Malthe, in Ierland of elders, bedriegen zich. *Wy aenhooren het woord van onzen H. Vader, maar wy zullen ons wel wachten van Hem raad te geven.* Eventwel zal men erkennen dat, zoo de revolutie Roome binnendringt 't zy uit haer zelve, 't zy als de voorhoede van Italië, *het verblyf van den Paus daer onmogelyk zal worden.* Als de beledigingen van Garibaldi en de doodsbetredingen waerdoor hy er nu reeds behagen in schiep te menigte op te hitsen, onder voorbehoud van te eenige oogenblikken nadien te wyzigen voor den vorm, aen Z. H. slechts de keuze zouden laten tusschen de *marteling* en de *ballingschap*?... In dat geval, wy maken er geen geheim van, geven wy de voorkeur aen de ballingschap. » Verscheidene kardinalen zouden zelfs tot de zinswyze van *le Monde* overhellen, en, Z. H. tot het verlaten van Roome aenranden, maer de groote Pius IX zou niet dan met den grootsten tegenstand er toe besluiten de eeuwige stad te verlaten.

KEIZERIN CHARLOTTE.

Men schryft uit Parys aen den *Nouveliste de Rouen* 8 oktober:

Ter gelegenheid der ziekte van keizerin Charlotte, heeft men gesproken van krankzinnigheid. Volgens brieven uit Roome, die alle vertrouwen waardig zyn, heeft hare Mexikaensche Majesteit enkel eene opgewondenheid van geest, die eene zenuwaandoening verdraagt, maer geenszins het gebruik harer verstandelyke vermogens uitsluit.

Deze opgewondenheid laet zich vooral blyken door eene groote vrees, iedermaal dat er sprak is van Mexiko of dat er Mexikanen in tegenwoordigheid harer Majesteit verschynen.

bied, en verliet hun gastvry dak zonder bitterheid, maer zonder hoop en zeer treurig gestemd.

Hy ontmoette de weenende Elsbeth in den tuin, en na haer den uitslag van zyn onderhoud met haer vader te hebben medegedeeld, nam hy met een bezwaard hart afscheid van haer. Toen beklom hy den heuvel der Domkerk, om zyn welgemeenden dank te betuigen aen zyn weldoener en beschermers, en hem een hartelyk vaerwel toe te roepen.

De toenemende genegenheid der jonge lieden was aen het opmerksaem oog van den domheer niet ontgaen. Hy ontdekte spoedig de oorzaak van Reingold's treurigheid, en na hem gezegd te hebben goeden moed te houden en zyne terugkomst af te wachten, ging hy zelf naer Helbron's huis, en na eene korte afwezigheid, die echter den wachtenden jongen man zeer lang toescheen, keerde hy met opgeruimd gelaet naer zyn jeugdigen bezoeker terug.

— Heb goeden moed, myn zoon, zeide Copernicus. Indien uwe genegenheid voor Elsbeth opregt is, en niet een voorbygaend gevoel, keer dan over een jaer en een dag terug. Indien gy dan getoond hebt dat gy zulk een goed en eerlyk man zyt, als waervoor ik u houd, en indien uwe getuigschriften aantoonen dat gy u bekwaem in uw vak hebt getoond, dan zal ik u zelf met myn petekind Elsbeth in het huwelyk vereenigen.

De jongen handwerksgezel nam toen met ligter hart en vrolyker verwachting de reis naer Dantzig aen.

Door welke middelen bragt Copernicus zoo spoedig verandering te weeg in de denkbeelden van den ouden Helbron? zoo hooren wy onze lezers vragen. Een weinig geduld, en gy zult het hooren.

Copernicus na, in 't algemeen de redenen te hebben afgekeurd, die Helbron hadden geuoopt zyne toestem-

Het is eene krisis die vooral rust behoeft; kalmt voor den geest zoowel als voor het lichaam.

De overeenkomst van 15de september zal stiptelyk uitgevoerd worden. Het vertrek der fransche troepen uit de pauselyke Staten is door generaal Montebello aen den heiligen Vader aengekondigd geweest.

Het fransch hoog bestuur heeft 400,000 geweerren Chassepot, anders gezegd, naeldgeweerren besteld. Ieder geweer 70 franken. Volgens eene Lriefwisseling van het antwerpsch dagblad *Le Précurseur* zouden er 250 miljoen der toekomende leening van den vrede, alzo genoemd door M. de Persigny, voor nieuwe krygsbereidingen bestemd wezen.

Terwyl er gesproken wordt van de wedertogt der overblyvende manschappen van het beigisch-mexikaensche legioen, verspreidde zich het gerucht dat maerschalk Bazaine de officieren van dit legioen voor eenen krygsraad zou hebben doen verschynen om reden van tegenstand tegen de krygsbevelen.

De tydingen welke men van Miramar ontvangen heeft over de kwaal van keizerin Charlotte, zyn geenszins voldoende. Men schynt te vreezen dat de hersenziekte meer en meer toenemende, de geneezing gansch onmogelyk worde.

De stad Verona is in staat van beleg verklaard, ten gevolge der ware onlusten die er hebben plaats gehad. De Piemontezzen schreeuwen ludop door geheel Italië, dat die onlusten hebben plaats uit haet tegen de Oostenrykers, — die op den oogenblik Verona verlaten. Het is integendeel eerder te gelooven dat die oproer gemaakt is door de betaalde huerlingen van Victor-Emmanuel.

Iets wat met een onrustwekkend oog wordt nagezien, is de byeenhooping van russische troepen in de nabyheid der grenzen van Turkye. Reeds ligt een leger van 180,000 Russen gekampeerd naby de rivier de Pruth, waerschyndlyk in het vooruitzigt van de aenstaende regeling der kwestie van het Oosten.

Eene depeche uit Florencie meldt de nederlaeg der Turken in het eiland Candia. De Turken zouden de wapens hebben moeten neerleggen, 7000 geweerren en 8 kanons verloren hebben.

Arme Maximiliaan! de man wil stryden tegen de dood! Volgens een fransch dagblad, *la France*, zal hy Mexiko niet verlaten, — en de laatste berigten melden heden, dat het keizerlyk gouvernement ertoe genoodzaekt is den weg van Mexiko naer Vera-Cruz met soldaten te bezetten, om dat er het leven der passagiers niet meer veilig is. En deze is de eenige weg langs waer de Europeanen naer hun vaderland kunnen terug keeren!

Wat de steden en de wegen van het binnenland betreft, deze zyn meest allen in de magt der Jaaristen gevallen.

En keizer Maximiliaan zal Mexiko niet verlaten!

Doch nog beklagenswaardiger is keizerin Charlotte. Alles wat men over hare zinloosheid heeft geschreven, wordt bevestigd. De ongelukkige prinses denkt zich aenhoudend vervolgd te zien van Mexikaenders die op haer leven uit zyn, en gelooft nergens in veiligheid te zyn dan in het paleis van den Paus. Zelfs mistrouwt ze zich van

ming tot de vereeniging van het jonge paer te onthouden, vroeg hem of hy in zyne weigering zou blyven volharderen, indien hy een watermolen in de nabyheid van zyn huis, voor Hartman zou laten bouwen welke voor dezen eene ryke bron van winst worden, en hem tot een vermogend man maken zou.

Wyd en zyd was er geen droppel water te zien, behalve het Frische Haff, hetwelk eene zyde der kleine stad bespoelde.

De meester glimlachte, en zag den domheer ongeloovig aen, terwyl hy ten antwoord gaf.

— Ik kan niet gelooven eerwerde heer, dat het uw voornemen is met een ouden man den draek te steken, en toch komt het my ongeloofelyk voor hoe het u mogelyk zal zyn midden in dit drooge land een watermolen op te rigten; maer indien het gebeurt, en wy anders onzen schoonzoon hier mogten hebben, met voldoende middelen, en in eene goede zaak gevestigd, zullen wy Hartman onzen zegen en onze toestemming niet onthouden.

— Beloof my dan dat gy u gedurende een jaer en een dag daeraen zult houden, en Elsbeth tot geen ander huwelyk zult zoeken te overreden.

Helbron deed de gevorderde belofte; en de domheer keerde naer onzen jongen vriend terug, wiens verdriet hy door zyne bemoedigende woorden in blydschap deed veranderen.

Maer hoe zou Copernicus een problema oplossen, hetwelk in den mond van ieder ander als ware poehery en onzin zou geklonken hebben?

De behoefte aen den koren-molen was langen tyd te Frauenburg gevoeld geworden, en Copernicus had dik-

de personen van haer gevolg, wie ze verdenkt haer te willen vergeven.

Thans bevindt ze zich te Triest, in Italië, met haren broeder, den graaf van Vlaenderen, en schynt op beterhand te zyn.

DE VRYDENKER BEHREND.

De *Bien public* meldt het volgende: De heer Michel Behrend, een vrydenker dagbladschryver, schryvende in verscheidene zoogenaemde liberale dagbladen, en woonende te Brussel, was door de *Indépendance* gelast geweest zich naer Halle te begeven, om er eene spotheschryving op te stellen van de groote processte van Halle. Die beschryving of beter rie heiligenschendende spotterny verscheen in het jodenblad; des avonds ging Behrend naer het theater, alwaer hy zich eensklaps aengedaen voelde van den cholera; men droeg hem uit de theaterzaal weg, en een uer later was hy een lyk...

KULLAGIE.

't Is eindelyk vrede, zeggen de brave burgermensen, wanneer ze dagelyks de gazet lezen.

't Is vrede, ja, ik beken het. Pruisland heeft Oostenryk, gekust en Garibaldi en Victor-Emmanuel die kussen Frans Josef ook.

Van Frankryk zullen we niet spreken; daer is de vrede aen het orde van den dag; want daer wordt het grootste vredefeest van de wereld bereid, eene monstertentoonstelling van al de produkten der aerde.

Maer zegt eens, laet ons eens regtuit spreken. Denkt gy dat al die omhelzingen en al die vredetraktaten gemeend zyn, en dat ze zoo lang zullen duren als de *Verloren kost* van ons stadhuis?

Ik geloof er niet een zier van, en ziehier waerom.

Terwyl er zoo veel vriendschapstraktaten geteekend worden, houdt men zich in Frankryk en in Pruisen bezig met de geweerren te verbeteren, met de sabels te slypen, de bajonetten te scherpen en met krygstug uit te vinden om het menschedom al meer en meer te vernietigen.

Dreyfus, geloof ik, is een Pruis die eerst een geweer heeft uitgevonden, het naeldgeweer, dat zeven ballen per minuut schoot; Chassepot, een franschman, heeft een gemaakt dat er negen uitdondert; terwyl vindt Dreyfus weer een nieuw uit dat achttien menschen per minuut aflapt. Pruisen is dus boven in het... moorden. Maer dat staet Frankryk in 't geheel niet aen; het gaet zyn leger op eenen breeden voet inrigten, om baes in Europa te kunnen blyven.

Maer wat moeten wy dan met onze geweerren tegenover die twee landen gaen doen? Ze zyn zoo antiek als de oude bussen waarmede de menschen onder Karel schoten, en ge zoudt er op de musschenjagt niet durven meê gaen.

Moeten wy ons leger op eenen grooten voet inrigten, de geweerren vernieuwen, en weêr vyftig miljoen verkristen om onze wapens op de hoogte der verwoestende uitvindingen te brengen?

Of moeten wy onze soldaten afsdanken, het oorlogsbudget verminderen, en al de boerkens naer huis laten gaen om den vruchtbaeren akker van ons vaderland te bebouwen en hem nog vruchtbaarder te maken?

Alles goed ingezien, moet ons land gewapend zyn? Zoo myn besluit gevolgd wierd, wat zouden onze werkjongens spoedig in de fabriek steken en onze boerkens spoedig op den akker staen!

Waertoe moet ons leger dienen, dat nooit den sabel uit de schede voor den eene of der andere mag trekken? Om onzen eigen bodem te verdedigen? Maer die wordt verdedigd door de traktaten, en wat kunnen, om de liefde Gods, honderd duizend man tegen vier honderd duizend doen? Een tegen vier is immers te veel, en het is een tegen vier, tegen meer misschien.

wyls nagedacht over het beste middel om dit gebrek te verhelpen. By zyne kleine uitstapjes die hy gewoon was in de omstreken der stad te doen; gedeeltelyk om genezende kruiden te zoeken, die hem wel bekend waren, en gedeeltelyk om zyne kennis der kruidkunde te vermeerderen, was hy dikwerf naer een riviertje, de Baude genaemd, gewandeld, hetwelk in de nabyheid van het stadje Mülhausen ontspringt, en zich op den afstand van iets meer dan een myl van Frauenburg ontlast. Zyne bedding ligt in eene diepe, en grootendeels zeer schoone vallei, op verscheidene plaatsen door steile hellingen ingesloten, alwaer de natuuronderzoeker een overvloed van nuttige planten vond, die hy tot het bereiden van geneesmiddelen gebruikte, en die tevens dienden om zyne kennis en ondervinding op dit gebied der wetenschap te verryken. Hy had sedert lang de watermassa daervan berekend, die wel geschikt was tot volvoering van het plan dat hy by zich zelve had beraemd, hoewel de rivier lager seheen te liggen dan het omliggende land.

Op eene vergadering van het kapittel onderwierp hy het plan aen hunne goedkeuring, en stond voor den goeden uitslag in, zoodat eenstemmig besloten werd dat het werk ten uitvoer zou worden gebragt.

Copernicus nam nu een bouwmeester aen, en liet een hoogen toren en een molen, op den droogen grond digt by meester Helbron's huisje bouwen, volgen plannen en schetsen, die hy zelf had ontworpen. De uitvoering dezer werken had een tweevoudig doel: niet alleen werd de stad daerdoor van een koren-molen, maer ook de heuvel der Domkerk, alwaer geen water te vinden was, van dat element voorzien.

Vader Helbron aenschouwde met verwondering de snelheid waarmede het werk vorderde, maer kon niet

Wy zyn te klein om met onze reuzen van naburen te vechten; wy moeten ons behoud enkel zoeken in de eendragt der Belgen, in de bekrachtiging van den vaderlandschen geest, in de versterking onzer nationale instellingen.

DE WITTE TARWE.

De handelwyze van den Fransman Hallett, om schoon zaeigraen te hebben, is uitnemend eenvoudige geweest. Hy koos onder de schoonste witte of roode tarwe, om er van te zaeijen of beter om er van te planten op daertoe wel bereid en gemest land. Het schoonste en zwaerste graen dat hy daervan bekwaam, behield hy wederom voor zaeigraen, en hy ging op dezelfde wyze te werk voor het volgende jaer, en met dit na eenige jaren herhaeld te hebben, is hy zoo ver gekomen dat zyne tarwe en zyn naam geheel Europa door gekend zyn geworden. De simpelste landbouwer van de wereld zou met dezelfde moeite, dezelfde zorg, hetzelfde geduld, dezelfde standvastigheid, hetzelfde uitslag bekomen. Geen ander mirakel dan geduld en wys beleg! In de omstreken van Hooghlede zyn er die dit weten en die dit doen.

Men is dikwyls verwonderd dat de simpelste, de gemakkelijste dingen van de wereld, dikwyls zoo veel geweld lyden, zulke moeite hebben, om door geheel de wereld als nuttig en mogelyk aenveerd te worden.

Laet ons veronderstellen twintig, dertig of veertig landbouwers, die zich in eene maetschappy zouden vereenigen met het oogmerk zich goed zaeigraen te verschaffen. Op land waer de rogge — op land waer de tarwe geerne groeit, zou er alle jaren, door twee of dry van de zorgvuldigste leden der maetschappy zaeigraen gewonnen worden naer de methode van Hallett, ten gerieve van al de leden der maetschappy; hoelang zou het duren dat deze maetregel niet zeer goede vruchten zou dragen?

De landbouwers vergeten te dikwyls den geest, de kracht, den heilzamen band der vereeniging. Eendragt maekt magt. Zy mistrouwen zich van de Heeren, en zy hebben misschien geen ongelijk zich van zekere Heeren te mistrouwen; maer waerom vereenigen zy zich niet zonder de Heeren.

't En zal toen maer zyn, wanneer de landbouwers zich zullen vereenigen met het oogmerk malkaer te helpen, ingeval van rampen; zich goede rassen, goede gewassen, goed mest te verschaffen; de voordeeligste pachtconditiën te verlangen, hunnen geest te verlichten en hun hert te veredelen; zich te verspreiden; de gelukkigste streken te leeren kennen voor landbouw en voor pachters; 't is te zeggen daer waer er meest welzyn en vryheid heerscht, — dat de landbouwers zullen ophouden te leven met die slaefsche vrees en die verwildheid, onweerdig van het edelste schepsel dat God op deze aerde geschapen heeft.

STADSNIEUWS.

De postmeester, M. Beckmans, volgens men verzekert, is op beter hand en zou slechts zyn regter oog erby verliezen.

— Een onzer stadgenoten, M. L. Mieviss, is dynsdag van hier vertrokken om zich te Roome gaen te verwoegen met de moedige verdedigers van den pauselyken troon.

— De cholera, die overal zooveel slagtoffers heeft gemaakt, is God dank byna overal verdwenen, en heeft St-Truiden totaal gespaerd. Wel is waer, wy hebben hier twee gevallen gehad, maer die cholorieke kwamen met de kwaal aengedaen uit eene andere lokaliteit, zoodat wy met regt den hemel mogen bedanken door den geseel gespaerd gebleven te zyn.

— Volgens men zegt zyn er in het suikerfabriek te Bernissem twee jonge werklieden deerlyk door kokend water verbrand geworden.

— Verleden donderdag is men in het klooster der Minderbroeders overgegaen tot het kiezen van eenen nieuwen provinciael, te weten, den Eerw. Pater Natalis (Neuteleers), welke reeds vroeger dit ambt bekleed heeft.

begrypen van waer het water moest komen. Het nieuws van de wonderbare oprigting van een watermolen op eene waterlooze vlakte had zich wyd en zyd door de landstreek verspreid, en deed honderden van alle kanten toestroomen om zich met eigen oogen van de waarheid van 't ongeloofelyke gerucht te overtuigen.

In dien tusschentyd had Copernicus de noodige voorbereidende werkzaamheden aen de Baude laten verrigten, en bepaaldelyk in een gedeelte der vallei genaemd Koggenbusch, alwaer de stroom door tamelyke hoogte oever is ingesloten. Toen deze werken tot op zekere hoogte volvoerd waren, verzamelde hy de landlieden uit den omtrek, by wien hy als bestuurder der kapittelgoederen algemeen gezien was, en moedigde hen aen nu eens door goede woorden, en dan weder door beloften van belooning tot het helpen graven van een kanael, waerby de rigting had aengewezen, zoodanig dat het byzonder wel aen het doel beantwoordde. Honderde handen waren dagelyks yverig in de wer, ten einde op deze wyze gevolg te geven aen de wenschen van den zoo hooggeschaten man.

Gelyktydig met de oprigting van den molen, werd met het graven van het kanael voortgang gemaakt. D lengte van het laatste was omstreeks twee en een halve myl en vloiede in het Frische Haff, door de kleine haven van Frauenburg. Toen het kanael genoegzaam was voltoeid, werd de groote dam of waterwal in de Baude gebouwd alwaer het water werd verzameld, ten einde het kanael in behooryke hoeveelheden te kunnen voeden, en twee sluizen, die tot dit doel moesten dienen, werden gebouwd, en daarmede was het geheele werk voltooid.

(Wordt vervolgd.)

— Men vindt onder de leden der koninglyke harmony ieverige leden, welke zich met vlyt toeleggen op het kunstig uitvoeren der harmony-stukken; ja, zelfs van een van de werkende leden, die met zyne schyftrompet bezig was voor den spiegel om zich zelven te kunnen overtuigen hoe schoon hy speelde; maar voor ongeluk, door het geweldig uittrekken der schyft van de trompet sleet hy door den spiegel, en op het gerinckeling was al het muzyk uit.

— Dezen nacht heeft zich de opperwachmeister, Donné, der 4e Jagers te peerd, alhier in zyne kamer verhangen. Hy was slechts sedert tien dagen uit een gezondheidsgezicht van Luik naer zyn garnizoen teruggekeerd, en had binst die korte dagen meermalen blyken van krankzinnigheid gegeven.

— Wy vernemen met droefheid dat de heer baron de Schiervel, oud-gouverneur van Limburg, op het uiterste ligt.

Verschillige tydingen.

Vrydag avond is men te Brussel getuige geweest van het volgende voorval: Een twintigtal belgische burgerwachten hadden eene gebeele compagnie ruffemen ontmoet, van alle costumen en alle kleuren. Er greep eene verbroedering plaets en Belgen en Engelschen trokken arm aan arm voort. Maar er waren meer Engelschen dan Belgen, derwylen dat een twaelftal ruffemen geenen gezet hadden. Wat doen? « Je volai aussi mon Belge! » zegden zy. En de daed by het woord voegende, maekte ieder zich van eenen voorbyganger meester, en trok verder gelukkig en te vreden met zynen Belg op, roepende: « Hurra for Belgium! » De overwinning was volkomen.

— Nogeet voorval dat hartelyk doen lachen heeft. Een onder-officier der artillerie onzer burgerwacht, op de nationale schieting met een zynen vrienden redekavelende, bemerkte in zyne nabijheid een engelschen officier. Hy deed hem zynen vriend opmerken, in het vlaemsch zeggende: « Zie eens wat een kloeken kerel! Maar onder dat rood costum zou men hem voor eenen beenhouwer nemen. »

De Engelschman keerde zich eensklaps tot hem en zegde glimlachend in zeer goed vlaemsch: « Vindt gy dat ik op eenen beenhouwer trek? » Het was een geboren vlaming, sedert een tiental jaren in Engeland gevestigd. Onze twee laudgenooten vielen in elkanders armen en verlieten elkander van geheel den dag niet meer. Gisteren morgen werden zy te vergeefs op de schieting verwacht.

— Wy vernemen dat de toekomstige vervaldag der overeenkomst van 15 september, eene nieuwe bedryvigheid gegeven heeft aan de werving der pauslyke zouaven, sedert eenige maanden opgeschorst. Ieder week zal het middenkomiteit van Brussel naer Roomen sturen, die zich zullen aanbieden, om rondom den Heiligen de zending te vervullen, die alreeds zulke edele verknoechtheid in ons land heeft verwekt.

Het is nu stellig dat, met 15 december toekomende de fransche troepen voor goed Roomen zullen verlaten.

— De *Echo du Luxembourg* heeft uit Mexico een brief ontvangen, gedagteekend van 29 augusty en 2 september, de terugkomst in België aankondigende der officieren van het mexicaensch leger.

— *Versche eijers over winter.* — Men doet de hennen niet leggen voor men wil. Er is nogthans een middel om altyd versche eijers te hebben; neemt eijers die onlangs geleid zyn; bestrykt ze met een deeg gemaakt van hout asche en pek. Zy zullen maanden en jaren versch blyven.

Slechte potlatten maken vette kiekens. Men legt de slechte aardappels op eenen hoop; men geeft de kiekens geen ander voedsel: zy gaan welhaest aan het eten met eene ware galzigheid en men ziet ze vetten by der oogen.

Ratlevrigheid. De wilde munte of mente is een geweldig vergift. Zekere landbouwer heeft nu vyf jaren lang die kwaaddoende dieren verjaagd met scheuten van mente in zyne hooi en korenschelven te leggen.

— *Honderd shillings belooning.* — Onder dezen titel lezen wy de volgende aankondigingen in een engelsch blad:

• Er is verloren eene blonde vrouw, welke antwoordt op den naam van Kitty, en een jagthond, antwoordende op den naam van Becco.

• 20 shillings belooning voor de vrouw en 80 voor den hond.

— Een brand is zondag morgend, om zeven ure, in het paleis uitgebarsten, in eene kamer afhangende van de appartementen des Konings. Het schynt dat het vuur reeds van den dag te voren smeulde in eene kamer, waar zich eene slecht gebouwde schouw bevindt. De laetste nachtronde, om dry ure des morgens gedaen, heeft niets bemerkt. Er was zelfs geen rook in de kamer. Om zeven ure heeft het vuur eenen uitweg gevonden langs eenen planken vloer en is met eene zekere hevigheid uitgebarsten. Gelukkig heeft men het by tyds bemerkt en spoedig hulp kunnen aenwenden. Wanneer de pompiers van den post der Regenciestraet aankwamen, was alles reeds gebluscht.

De schade is nog al aanzienlyk. De tapyten, de gordynen en de meubelen zyn nog al sterk beschadigd; alsook een zeker getal kunstvoorwerpen, door den koning uit Egypte medegebragt, en een nog al groot getal schilderyen, onder andere een Christus, door Rubens. Deschade wordt op 40 tot 50 duizend fr. geschat.

— De laetste overstromingen in Frankryk hebben hebben vooral groote schade in Savoye aengerigt. De postgemeenschap met Italië geschiedt met mildierpadeu. die sedert geruimen tyd niet meer gebruikt wierden. Eene der groote bruggen van den Victor-Emmanuel spoorweg is weggeslagen, twee anderen zyn zwaer beschadigd, en zoover onbruikbaar, dat het water niet meer onder de

bruggen, maar daer naest loopt. De schade aan den Mont-Cenis alleen, wordt door ingenieurs op 1,200,000 f. begroot. Voor het einde van november zullen bezwaerlyk personen en goederen tusschen Frankryk en Italië vervoerd kunnen worden. Men heeft ook het verlies van vele menschenlevens te betrouwen. In het departement Lozère zyn 70 bruggen weggeslagen; de tuinen, weiden en wyndergen zyn verzan, de vuchtboomen ontworteld. Te Chadenet zyn ruim 100 schapen omgekomen. In het departement Ardèche is de ryke kastanjeoogst geheel verloren. De boomen zyn ontworteld, op de meeste plaetsen is de aerdlag weggespoeld en de rotsgrond bloot gesteld.

— De runderpest heeft deze dagen in dorpen omtrent Thienen en Zout-Leeuw vertoofd. Dit is de rede waarom de markten voor het vee die gingen geopend worden wederom gestaekt zyn.

— Te Berlyn zyn sedert het begin der cholera tot 5 oktober, aengegeven als door cholera aengetast 7576 personen; overleden 4935. hersteld 1967, nog in behandeling, 854.

In die stad heeft zich het geval voorgedaen, dat het lyk van een aen de cholera overleden persoon eerst den zevenden dag na het overlyden ter aerde besteld is. Geestorven in eene slaepstede, zonder iets na te laten, moest die ongelukkige van den arme begraven worden. Eerst werd het doen der aengifte uitgesteld; daerna was de president der armen-kommissie afwezig; vervolgens ontstond er vertraging in het gereed maken der kist, en toen eindelijk de lykswagen voor de deur verscheen, ontbrak het aen dragers. Men heeft te Berlyn niet zonder ontsteltenis vernomen dat, in eene zoo welvarende en zoo welbestuurde stad, zich voorbeelden kunnen opdoen van eene zoo groote ellende en zulk eene schromelyk verwaerloozing.

Burgerlyke stand der stad St-Truiden.

Aengiften van den 15 tot den 20 oct. 1866.

GEBORTEN.
Mannelyk 1. — Vrouwelyk 2.
HUWELYKEN.
Journées, Lambertus met Harjen, Maria-Christina.
OVERLYDENS.
Foirers, Joannes, oud 25 jaren, onghewwd.
Attard, Rosalia, echtg. van Carolus Ludovicus Polus.
Een kind van 18 maanden.

MERKPRYZEN.

ST-TRUIDEN. — 20 oct.
Tarwe, de 100 kil., fr. 33-00. — Koren, 21-00. — Haver, 19-00. — Garst, 25-00.
HASSELT. — 19 oct.
Tarwe, de 100 kilo, fr. 34-00. — Koren, id., 20-80. — Gerst, id., 21-00. — Haver, id., 17-00. — Aerdappelen, id., 7-50. — Genever, den liter, 78 centiemen.
DIEST. — 18 oct.
Nieuwe tarwe, den hectol., fr. 28-00. — Rogge, id., 14-70. — Haver, id., 11-10. — Gerst, id., 15-6. — Boekweit, id., 13-80. — Aerdappelen, de 100 k., 6-50. — Boter, den kilo, 2-30.
WAREMME. — 19 oct.
Tarwe, de 103 k., fr. 34-50. — Rogge, 94 k., 20-00. — Haver, 850 k., 27-00. — Spelt, 112 k., 20-00.

HOLLOWAYS ZALF EN PILLEN. — *Verminderende Omloop.* — By koud weder geen geval van ziekte vereischt zulke oogeblykelyke attentie dan verstopping van het bloed. Bronchitis, astma, toering rheumatisme et hartkwaalen in den hinnen oorsprong in verstopten omloop, en welke de strengte des winters, door verminderinge het zenuwvermogen altyd in achtneemt te verschaffen. De Holloway's Zalf goed over de aengedane organen wryvende staet onvergelykelyk door voor deszelfs nauwegetzette en krachtige werking, voor het verdryven van plaatselyke ontsteking, en herstelling het natuuryke evenwigt dezes omloops, en het aanverven van gezonde zenuwachtige kracht. Holloway's Pillen vergrooten de zekerheid van goed gevolg en moeten onafwisselyk genomen worden terwyl de Zalf gebruikt is in gevallen van onstokene zwakke of ziekte longen, korte adembaling, hartklopping, waterzuchtige aanvallen en by alle rheumatische kwalen.

Wy geven hier het vonnis op van het tribunael van Hasselt dat ons geslagen heeft in de zaak van priester Magnat, dien wy verdedigden. Onze lezers zullen zich de artikels nog wel herinneren die wy alsdan geschreven hebben voor dien priester, en zullen dus gemaklyk eene vergelykenis kunnen maken tusschen het gestreken vonnis en de geschrevene artikels. Ons onderwerpde aen de wettelyke uitspraak, beloven wy nogthans aen onze geboerde lezers, die gansch de zaak kennen, verder op die veroordeeling terug te komen; dat kan zoo niet passeeren.

Le Tribunal de première instance séant à Hasselt, a rendu le jugement suivant:
Entre Adrien Kersteens, adjoint-commissaire de police, domicilié à St-Trond, demandeur,
Et Hubert De Cocq-Cruten, éditeur-imprimeur, domicilié à St-Trond, défendeur.

En droit
Y a-t-il lieu d'accueillir, dans certaines limites, les conclusions de la partie demanderesse?

Attendu que, si, dans les articles qui ont paru dans le journal *Het Regt* du neuf et du douze août mil huit cent soixante cinq, le défendeur impute à l'adjoint-commissaire de police Kersteens d'avoir arrêté arbitrairement un prêtre français, il a en même temps déposé l'inexactitude de cette allégation, en la basant exclusivement sur ce que Kersteens, après s'être emparé du passeport et de autres papiers dont cet étranger se prévalait pour établir son identité, lui avait enjoint de l'accompagner chez le commissaire de police Digne et sur ce que, celui-ci étant absent, il avait retenu les pièces pendant quelques heures, pour les soumettre à l'appréciation du parquet à Hasselt.

Qu'il est en effet évident que les faits ne constituent pas une arrestation arbitraire et que partant, en les qualifiant de la sorte, le défendeur, loin de faire du tort au demandeur, n'a fait que discréditer la polémique de son journal.

Attendu que, en égard à cette absence de préjudice, il serait frustratoire d'accueillir les offres de preuve que les parties font au sujet de l'allégation dont il s'agit;

Attendu que les autres imputations que les articles incriminés renferment, ne portent, en tant qu'elles ont un caractère dommageable, sur aucun fait précis et déterminé, réunissant les conditions légales de la calomnie et qu'ainsi, aux termes des articles cinq et six du décret du deux juillet mil huit cent trente-un, le défendeur n'est pas recevable à en établir le fondement;

Attendu que ces imputations sont une atteinte à la réputation du demandeur et lui font par conséquent éprouver un dommage dont il lui est dû réparation;

Attendu que, dans l'appréciation de ce dommage, il n'y a pas à tenir compte de la malveillance ou de la bonne foi qui animait le défendeur, puis qu'il ne s'agit pas de lui infliger une peine et que, eût-il été de bonne foi, il ne serait pas moins responsable du préjudice qu'il a réellement occasionné;

Attendu que ce préjudice est, dans l'espèce, d'autant plus résicent que les abus de mots et les exagérations qui constituent le fond des articles qui ont donné lieu au litige, s'éloignent davantage du langage de la vérité et sont peu propres à inspirer de la confiance;

Qu'il sera donc satisfait, dans une juste mesure, aux griefs de la partie demanderesse, par l'allocation d'une somme de trois cent francs et par la publication du jugement de la manière ci-après déterminée:

Par ces motifs:
Le tribunal, entendu M. Putzeys, substitut du Procureur du Roi, en son avis partiellement conforme, sans autres conclusions des parties, condamne le défendeur à payer au demandeur, à titre de dommages-intérêts, la somme de trois cents francs;

Autorise le demandeur à faire insérer le présent jugement, au frais du défendeur, par extrait, comprenant les noms et qualités des parties, les considérants et le dispositif, dans le journal *Het Regt* et dans trois autres journaux à son choix, condamne le défendeur aux dépens.

Jugé et prononcé en l'audience publique du Tribunal de première instance, séant à Hasselt, de mercredi, le six juin mil huit cent soixante six, y séant: M. Claikens, président; Goetsbloets et Bamps, juges; Putzeys, substitut du Procureur du Roi; Smets, greffier.

(Signé, Claikens, J. J. Smets.
Pour extrait conforme, Eng. Cox, avoue.

VERKOOP van gezaegd en gekloven EIKENHOUT EN KUIPERSGERIEF.

Op Donderdag, 25 October 1866, om 9 ure 's morgens, ten herberge van Henricus Vanleer, genaemd Het Hoefyzer, gestaen te St-Truiden, in de Kleine Zoutstraet, zal Petrus Aussens, Meester Kuiper, publyk, ten meestbiedend en op krediet, voor de koop van de dry franks, door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

Het Kuipersgereedschap: zoo als eenen romzaeg, 3 handzagen, 1 wing, 7 goede schaven met bytels, snymessen, desiers, hamers, 2 werklukken, een schoonen en goeden draeisteen, een groot getal zyeren banden en bodemstukken voor tonnen, bewerkte reepen; allerlei gezaegd en gekloven hout, kwartier, berd, bruggen en ander kuipersgerief; alsmede eenen schoonen en dikken eikenboom en andere stukken eikenhout, liggende te Schurhoven, achter de pastory

VERKOOP van eenen BEEMPD onder Binderveld en St-Truiden.

Vrydag, 26 October 1866, om 3 ure na middag, ten herberge van Lambert Stiers, te Binderveld, zal Catharina Motmans, echtgenote van Joannes Smets, wooneinde te Rummen, publyk en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS doen verkoopen:

29 aren 47 centiaren, zynde de helft van eenen beempd, gedeelyk gelegen onder Binderveld, in het Elsbroek, sectie B, ex nummer 211, en onder St-Truiden, sect. A, ex nummer 103, reengenoten van deze helft Petrus Motmans met de wederhelft, naer de zyde van Sint-Truiden, de Molenbeek, den heer burgemeester Delgeur en den heer Luyen.

Aen te slaen den 30 November aenstaende.

BEKENDMAKING.

Op Maendag, 29 October 1866, om 2 ure na middag, ten herberge van Martinus Vandenborne, te Nieuwerkerken, by de kerk, zal er door het ministerie van den Notaris COEMANS, te St-Truiden, overgegaen worden tot de opebare verpachting der goederen:

A van het Kerkfabryk van Nieuwerkerken, gelegen onder de gemeenten Aiken, Gorssum en Nieuwerkerken;

B en van den Arme van gemeld Nieuwerkerken, gelegen onder de gemeenten Gorssum, Velm, Nieuwerkerken, Gelinden en Walsbetz.

ADJUDICATION PUBLIQUE.

Le Jeudi 25 October 1866, à 2 heures de relevée, au cabaret du sieur Gilles Ruymen, à Schurhoven, sous St-Trond, il sera procédé à l'adjudication publique en un lot de la fourniture d'environ 6 1/2 mètres cubes de Bois de Sapin du Nord et d'une quantité d'Anvres, Tirants, Boulons, Liens, etc. en fer, nécessaires pour la consolidation de la charpente de l'église St-Jacques, à Schurhoven-lez-St-Trond.

Les soumissions devront contenir le prix par mètre cube pour le bois de sapin du nord, et par kilogramme pour le fer.

Le Cahier des charges est déposé chez ledit sieur Ruymen.

STUDIEBEURZEN.

Zyn te vergeven twee beurzen, ieder van f. 154.08 van destichting RAYMAEKERS P. M.-E. en M.-G. te St-Truiden, ten behoeve van de naeste bloedverwanten der stichters, afstammelingen van hunne broeders en zusters, voor de humaniteiten en de hooge wetenschappen.

De regthebbenden moeten hunne vragen, benevens de vereischte stukken, aen de provinciale Commissie der studiebeurzen, te Hasselt, voor den 5 november 1866, postvry doen geworden.

TE HUREN voor Half-Meert een schoon HUIS met hof, gelegen in de Capucienestraet, toehoorende aen Mr J. PEZZER, commissaris van politie.

VERLOREN een oud Peerd, zwart-bruin hair, met een oog en korten steert. Terug te brengen by Fr. TROMPETTE, te Wandre, by Mi-com.

MEN VRAEGT eenen KNECHT voor de societeit de Koninglyke Harmony van St-Truiden, kennende ten minste lezen.

Zich te adresseeren by M. THOMAS, Koeimerkt.

EEN MEISJE zoekt zich te plaetsen als KAMENIER in stad of op den buiten. Zich te bevragen op 't bureau van dit blad.

UNE FILLE DE QUARTIER demande à se placer à la campagne ou à la ville. S'adresser au bureau de la feuille.

UIT DE HAND TE HUREN

om tegen half-meert 1867 in bezit te treden,

Een HUIS, gestaen te Sint-Truiden, aen St-Gangulphus poort, bewoond door den heer pastoor Soron.

Zich te bevragen by M. C.-G. STAS, in de Capucienestraet, te St-Truiden.

MEN VERLANGT een' DEPOT van een zeer couranten artikel toe te vertrouwen aan een eerlyken en met den handel bekenden persoon. — Zich te bevragen op het bureau van dit blad.

AVIS.

Monsieur HENRARD informe le public qu'il tient son MAGASIN DE SABOTS ouvert tous les derniers vendredis de chaque mois et le samedi jusqu'à neuf heures du matin à l'hôtel St-Antoine, près la station à St-Trond.

ELIXIR ANTI-CHOLERIQUE

PAR D. E. F. ...., CURÉ-DOYEN.

Dépôt chez M. Louis PEETERS, Pharmacien, à Saint-Trond. — Chaque bouteille est accompagnée d'une instruction imprimée.

JICHT, FLERECYN.

DE CHIMISCHE WATTE van dokter PATISSON

verligt dadelyk en geneest radikaal het Flerecyn, alle soorten van Jicht, borst-ontstekingen, keelpynen.

In rollen aen fr. 1-50 en aen 80 centiemen, by L. PEETERS, apotheker, te Sint-Truiden.

LANG LEVENSPOEDER.

Gezondheidsmiddel om de zuiverheit van het bloed te bewaren; byzonder goed tegen zwaerhoofdigheid in het werken; tegen vuile mond en zeldzamen kamergang. Eene kleine hoeveelheit van dit poeder neemt gansch die lastigheden weg. Geene regiem te volgen. Prys: 60 cent. het pak. Depot by L. PEETERS, apotheker te St-Truiden.

JICHT.

Dadelyke verlichting, zekere genezing door den BALSEM PELLETIER. 1-50 fr. de flesch. By L. PEETERS, apotheker, St-Truiden.

DADELYKE GENEZING

van de hevige tandpyn met de TANDPYNSTILLENDE DRUPPELS van T. CAMBRESY. 1-50 fr. de flesch. By L. PEETERS, apotheker, St-Truiden.

YZEREN QUINQUINA-MALAGA-WYN.

Onfeilbaer hulpmiddel tegen de maegpyn, de moeijelyke vertieringen, verlies van eetlust, reuwpyn, krampachtige maegpyn, vermagering zonder gekende oorzak, het koningszeer, de bleekzucht, moeijelyke en onregelmatige maendstonden, de kritieke onderdompen, enz.; eendelyk in alle gevallen waar 't verarmd bloed nieuwe elementen noodig heeft. Prys: 5 fr. de flesch. By L. PEETERS, apotheker, St-Truiden.

GUANO.

L. VANROYE, NEGTE, EN HERBERGIER

te Cortenbosch, tegenover de kerk.

heeft de eer het publiek kenbaar te maken dat hy komt te openen een magazyn van echte GUANO (door het gouvernement goedgekeurd) uit de eerste hand van de heeren SESAU en Cie, uit Antwerpen.

Daerboven gelast hy zich nog met het leveren van KALK per wagon aen voordelige pryzen.

Hy laet ook weten dat hy komt te openen een magazyn van hollandsche RAEPKOEKEN aen zeer billyke pryzen.

MUSIQUE.

Leçons de Piano, d'Orgue et de Chant. Leçons particulières, par J.-F.-F. PULINX, ancien professeur de musique.

PERUVIAENSCHÉ GUANO,

ERSTE KWALITEIT

IN 'T GROOT EN IN 'T KLEIN.

DE WED. SMETS, buiten de Diestersche poort, heeft de eer het publiek kenbaar te maken dat in haer magazyn te bekomen is echte PERUVIAENSCHÉ GUANO, als ook KOLEN en GRUIS, uit de beste koolkuilen van Luik, en alles aen zeer billyke pryzen. Men kan er bekomen by wagon, halve wagon, vierde wagon en in kleinere partyen.

TE HUREN

voor Half Meert aenstaende een wel gelegen COMMERCIE-HUIS, in de Steenstraet te St-Truiden. Zich te vervoegen by de juffrouwen ROBERTI, in de zelfde straet.

TE HUREN

een wel gekalandeerd en goed gelegen COMMERCIE HUIS, in de Hamelstraet — Zich te adresseeren by E.-A. STRAVEN, Hamelstraet.

TE HUREN TERSTOND

een schoon RENTENIERS-HUIS met Hof, gelegen in de Brusthemstraet, 99. — Zich te adresseeren aen den heer MATHIEU STEYNEN, grondein aen r te St-Truiden.

TE HUREN

een schoon gegarnieerd Kwartier, met of zonder tafel. — Zich te bevragen op het bu-reel van dit blad.

ON DEMANDE

UNE CUISINIÈRE, connaissant son métier, pour un ménage nombreux, habitant la campagne l'été, et l'hiver la ville. On donne de bons gages, proportionnés au mérite. S'adresser au bureau du Journal. Inutile de se présenter sans de bons certificats.

MEN VRAEGT

eene DIENSTMEID van on-trent 40 jaren oud, voor een priester alleen. Zich te bevragen op het bu-reel van dit blad.

HUIS TE HUREN.

Een wel gekalandeerd HUIS met Hof, Schuer en Stallen, en 4 perceelen Land, dienstig voor herberg en logement, gelegen te Pieringen, langs den steenweg, bewoond door Leonard Walway. Zich te vervoegen by de eigenaers, de kinderen Putzeys, te Engelmansheven. Landen aen te slaen den 1 october aenstaende en het Huis te half meert.

TE KOOP

UIT TER HAND een koperen Vapeurketel van 18 hektoliters 90 liters; een Rouwketel van 7 hektoliters; twee Kuipen van 7 hektoliters; twee Grondstukken van 21 hektoliters; een Slangvat, een Slang van 13 toeren; een Koelbak met koperen Pomp; twee koperen Pompen; alles in den besten staet. Zich te adresseeren op het bu-reel van het Regt.

HUIS TE HUREN

in de Brusthemstraet, bewoond door HUB. ARTS, verwer. — Zich te adresseeren by de eigenaerster, mad. Bary, zelfde straet.

EEN KOETSIER

verlangt zich te plaetsen. Zich te bevragen by FR. LEENEN, tegenover de statie van den yzeren weg.

DE VOLMAEKTE GEZONDHEID

GEGEVEN ZONDER MEDECYN, NOCH PURGERING, NOCH KOSTEN.

REVALENTA ARABICA DU BARRY van Londen

geneest op eene volmaekte wyze de slechte verteringen (dyspepsies) maegontstekingen, darmontstekingen, gewoone opstoppingen, speensiekten, slymen, winden, trillingen, afgang, opzwellingen, duizelingen, suizelingen, het zuer, koud vocht, walgingen en brakingen na het eten en binst de zwangerheid, pynen, maegzuur, krampen in de maeg, alle ontzetting der lever, slymcliezen, en gal, slapeloosheid, hoest, beklemming, korte adem, stikloed, ontsteking der luchtpyptsaken, teering zweren, brand, zwarte gal, verzwakking, sterocyn, jicht, hoorts, moederkwael, zenuwsmart, bloedgrobek, watersucht, witte maendestonden, bleekzucht, onvruchtbaerheid, frisch en krachteloosheid. Zy is ook den besten eer kloekmiddel voer de slauwe hinderen.

Uittreksel uit 55.000 geneezingen. — N. 52.031: M. de hertog van pluskoc, hofmarschalk, van eene maegontsteking. — N. 53.014: Mev. de markiezijn de Bréhan, van eene leroczielie van 7 jaren, met verzwakking, zenuwtrillingen, slechte vertering, slapeloosheid en zwarte gal. — N. 53.604: M. Dedé, 13, Ducierstraet, te Parys, van eene ontsteking dieaen alle geneskundige behandeling wederstaen had. — N. 53.216: (Saint Jean de Marianne, (Sarooten) 11 february 1862. In ons hospitaal waer van ik het bestuer heb, bevinden zich de lydende uitnemende veel van wice REVALENTA ARABICA, en ik bid u dus my er 78 kilos te willen van zenden. — Zuster Fébroine van St-Joseph. — N. 50.416: M. de graef Stuarts de Dacies, pair van Engeland, van eene darmontsteking, met alle hare zenuwgebreken, krampen, walgingen, pynen aen de borst en schouders. — N. 47.421: Juffer E. Jacobs, van schrikkelijka zenuw pynen, onverteeringen, brand, moederkwael, zwarte gal. — N. 49.842: Mevr. Maria Joly, de Norfolk, van eene 58 jarige opstopping, onverteering, zenuw-siekte, hoest, windachtigheid, krampen en walgingen. — N. 36.418: doctor Minster, van krampen, maeg-smarten, slechte vertering en dagelysche braking. — By M. WARNOTS, apotheker, en by MARICQ SMITS, in het Gouden Kruis, St-Truiden.

N. 46.270: Roberts, van eene longteering, met hoest, brakingen, opstoppingen en 25 jarige doofheid. — N. 48.422: Mev. de gravin de Castle-Stuarts, van eene 9 jarige schrikkelijka zenuwverhitting der geest te bystede. — N. 44.816: M. de opperdiaken Alex. Stuart, van dryjarige zenuwpynen, sterocyn, slapeloosheid en afkeer van het leven. — N. 43.818: G. Hencke, van koude klieren. — N. 16.619: mev. Woodhouse, van walgingen en brakingen gedurende hare zwangerheid. — N. 46.210: doctor Martin, van maegontstekingen die hem 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende 3 jaren. — N. 46.218: kolonel Watson, van het jicht, zenuwsmart en aenhoudende opstopping. — N. 18.744: doctor Shortlana, van watersucht en opstopping. M Baldwin van eene volledige verzwakking, verlamming der leden door buitenspoorigheden in de jongheid. — N. 51.615: mynheer de baron de Poleux, prefeki van Logneux, van eene aenhoudende opstopping en zenuw-pynen. — N. 43.721: de baron de Zaluskowski, divisie generaal, van schrikkelijka pynen sedert verscheide jaren in de verdwingsdeelen. — N. 53.860: Juffer Gallard, Groot-Sint-michiel-straet, te Parys, van eene longteering, na ongeneesbaer verklaerd te zyn geveest en maer eenige maanden meer leven te hebben. — Meer versterkend en min kostelijka dan de chobolact, thé, koffy vischalie, dit eerlyk voedsel verpaerd duizendmaal zyn prys in andere geneesmiddelen; het heeft 55.000 geneezingen bewerkt voer alle ander remedie mislukht had. — N. 37.916: Indien ik de keizer ware, zou ik bevelen dat alle verzwakte soldaten er gebruik van maekten, Chertitium, geneesheer.

BARRY DU BARRY en Cie, Keizerstraet, 12 te Brussel. 77 Regentstraet te Londen, en Place Vendôme 26, te parys. — 1/4 kil. 2 fr. 25. 1/2 kil. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit, 1/2 kil. 3 fr. 5 kil. (franco) 55 fr. Tegen een bon op den post.

BOEKWINKEL VAN DIT BLAD,

STEENSTRAET, SINT-TRUIDEN.

- PRÆLECTIONES CANONICÆ, door J. Daris, professor in het Seminarie te Luik, 4 volummen. 12,00
THEOLOGIA, DAGMATICA, door Schoupe, 2 volummen. 8,00
COMPENDIUM Perfectionis Sacerdotalis, door denzelfden. 1,00
VOLKSTHEOLOGIE door Hillegeer. 5,50
CHRISTELYKE ONDERWYZINGEN door Henckens, 3 volummen. 6,00
SCHETSSEN uit het leven van Pius IX. 00,60
LA VIE du curé d'Ars. 4,00
L'ÉTAT ET L'ÉGLISE 2,50
DEFENSE des droits de Dieu et de l'Église contre le projet de la loi sur le temporel des cultes. 1,50
REVOLUTION Saintronnaire et Liégeoise, par M.-J. Demal, directeur du Collège de St-Trond. 3,50
HOFBOUWKUNDE. 2,50
SNOEI DER BOOMEN. 2,50
DE ZOT, door Hub. De Cocq-Crteem. 1,25
DE BOTTI, door denzelfde. 00,50
DE LONGZIEKE, gedicht, door Louisa De Cocq-Crteem. 00,40
Een groot getal Hollandsche zedelyke Romans voor katholyke huisgezinaen. 00,0
Een groote keus van Kerkboeken, van alle pryzen, Kanten beeldkens, Paternosters, Portemonnaies, Reukwerken, enz. enz.

ARTIKELS VOOR PRIESTERS.

Hoeden, Luiksche en Mechelsche vorm, Bonnetten, Rabatten, Ceaturen, van de hoogste tot de laagste pryzen; alles beste kwaliteit.

PRÉCIS

DE LA

RÉVOLUTION

SAINTRONNAIRE ET LIÉGEOISE DE 1789.

SECONDE PARTIE

de l'Histoire de Soupe et Parlement

PAR J. DEMAL,

Chanoine de la Cathédrale de Liège, Directeur du Collège de Saint-Trond. 1 volume in-8° de 360 pages.

LEESBIBLIOTHEEK

VOOR

CHRISTELYKE HUISGEZINNEN.

ELFDE JAERGANG. 1866.

De Leesbibliotheek voor Christelyke Huisgezinnen verschynt sedert 1856. Jaerlyks nam die in bloei toe; dit jaer bevestigt zy dit weér door eene oplage van niet minder dan 10,000 exemplaren.

NU REEDS VERSCHENEN:

DE DORPSPASTOOR

HISTORISCHE TAFERELEN

UIT DEN TYD DER FRANSCHE OVERHEERSCHING.

door Aug. Snieders,

De geheele jaergang van achtylvyge boekdeelen van omstreeks 250 pagina's, elk (en dus ruim 2000 pagina's te samen) kost den intekenaers slechts ZES FRANCS 50 CENT., franco per post ACHT FR.

De intekenaers op den Jaergang 1866, die zich voor den eersten Maert aenmelden, ontvangen gratis eene premie-plaet, voorstellende

HET PORTRET VAN Z. H. PIUS IX.

ROYAEL FORMAET.

N.B. Men schryft in od het bu-reel van dit blad, waer de boeken en het portret reeds verkrygbaer zyn.

FABRIEK SINT-MICHEL

CIKORY-KOFFY

VAN A. DEWIT,

191, Steenweg van Laeken by Brussel, 191.

Belangryk berigt aen de huismoeders.

De CIKORY-KOFFY; van M. A. DEWIT, is bestemd om, in eene zeer verre verwyderde toekomst, zoo niet den gewoone koffy te vervangen, dan toch om met hem in eene groote evenredigheid gemengd te worden.

Hy biedt twee voordelen aen, welke men te vergeefs in eene gelyke zelfstandigheid zou zoeken: hy versterkt, en den geurigen smaak van den koffy hebbende, geeft hy eene bezuiniging van 50 p. c. op deszelfs prys.

Vele geneesheeren zyn tot akkoord gekomen om te bevestigten, welke dikwyls door den gewoone koffy in het ligehaem worden veroorzaekt, ongestelmissen die meermaels eindigen met eene algemeene overspanning te doen ontstaan, welke tot bepaalde aendoeningen der hersenen geleiden en die van dag tot dag aenhoudend worden.

Ook schryven zy dezen drank voor aen de zenuwachtige, galachtige, zwaermoedige en speensieke personen, alsook aen de personen van het vrouweyk geslacht.

By het raedplegen der belangrykste werken over het behoud der gezondheid, ziet men dikwyls de verwoestiugen, welke het gebruik van dezen, ongetwyfeld zeer aengenamen en in vele gevallen gevaerlyken drank kan te weeg brengen. 't Is een voortreffelyk gedacht van M. Dewit, om eene zelfstandigheid, welke uitwerksels dikwyls zeer noodlottig zyn, te vervangen door een voorbrengsel, vry van alle mengeling, van een volmaekten geur en gevende een weldoenden en versterkenden drank, waer van de geneesheeren het gebruik kunnen aanraden aen hunne patiënten, die aen de beterhand zyn.

N.-B. — De wezenlyke CIKORY-KOFFY wordt in blauw papieren pakjes verkoekt, met aenduiding der wyze om hem te gebruiken; een zigt van Brussel en het vignet van St-Michel, daerenboven de naam van het fabriek en van den fabrikant. Men wordt verzocht daer goed op te letten. Deze pakken zyn van 1/2, 1/4 1/8 kil.

Dewyl het fabriek geene reizigers heeft, worden MM. de kooplieden, winkeliers en in 't algemeen de andere personen van St-Truiden en omstreken verzocht zich te wenden tot M. BALTUS, negociant, Grootte Markt, welke alleen het monopolium heeft van den verkoop en waer men hem aen den zelfden prys als in het fabriek kan bekomen.

In 't helang van het menschedom geven wy hier nog een kleine uittrek van 60.000 geneezingen, bewerkstelligd zonder medeyn, door de REVALENTA allersmakelykse dap voor ontbyt, welke mits eenige stuivers per dag-vyftigmael zyn pry; besqaerd by andere remedien. Gee nezigen. — N. 54.307 M. Et. Ponjade, ondernemer. Lr Gua, van eene hevige pyn in den onderbuik, niet mee, verterende, maer al zyn voedsel uitwerpende en afgemat van zwakheid. — N. 53.918, M. Lieuteau van Aix, van eene smachtende hoest, grebek aen rust en eetlust, krampen in de maeg en verstopping; en eene jonge dame, van eene smachtende hoest, zeer aen den onderbuik en bloedverlies. — N. 54.984, M. Boisgontier; reutenier te Parys, van eene hevige pyn dien maeg; en zyne vrouw van eene leverziekte. — N. 53.960, Juffer Gaillard, groote St. Michiel straet 17, Parys, van eene longteering na ongeneesbaer verklaerd te zyn geweest en maer eenige maanden meer te leven hebben. — N. 53.982, M. Aug. Beque, van eene watersucht en leverziekte. — N. 44.619, Mevrouw Woodhouse, van walgingen en brakingen gedurende hare zwangerheid. — M. 46.210, doktor Martin, zyne dochter, van eene GASTRALGIE, maegontstekingen die haer 15 of 16 keeren daegs deden braken gedurende acht jaren met al de daermit voorspruitende kwalen.

BARRY DU BARRY en Cie, Keizerstraet 12 te Brussel. 77 Regentstraet te Londen en Place Vendôme 26 te parys. — 1/4 kil. 2.25 fr. 1/2 kil. 4 fr. 1 kil. 7 fr. 6 kil. (franco) 32 fr. Dubbel kwaliteit: 12 fr. — Tegen een bon op den post. By Warnots, apotheker, St-Truiden.

DE WEG VOOR GEZONDHEID EN LANG LEVEN.

VERZEKERD DOOR

PILLEN HOLLOWAY

Onzuiverheid van het bloed.

By het verkerken van de doelmatigste medecynen voor eene byzondere ziekte kan eenige moeijelykheid bestaan of er moeten die, gevonden worden welke het bloed zuiveren, regelen, en deszelfs kwaliteit verbeteren. Deze Pillen bezitten en oefenen deze dry hoedanigheden uit in eene byzondere graed. Zy stellen de maeg in staet elk gewoon voedsel te verteeren, doen de afzonderende krachten van de lever vermeerderen, zuiveren het bloed, verdryven alle ziekelyke stoffen, en brengen in omloep de zuiverste bestanddeelen om het gestel te onderhouden en te genezen.

Zwakte en Krachteloosheid.

Hoeverle menschen lyden niet aen krachteloosheid zonder de oorzaak te weten waarom zy zwak zyn. In vele gevallen is de maeg er de oorzaak van. De Holloway's Pillen zyn lang beroemd geweest eene gederangeerde maeg te genezen en deszelfs geoorde digestive organen te herstellen, dezelve zyn daerdoor met gerustheid aenbevolen als een onmisbaer geneesmiddel in alle kwalen, waerdoor het gestel is gedrangeerd of verzwakt geworden.

Kwalen van het Hoofd en het Hart.

Deze verschrikkelijka kwalen hebben, helaes, zoo dikwyls plaets voor het grootste gedeelte; dezelve komen trapswyze te voorschyn, doch zyn by geschikte voorzorgen te voorkomen. De Pillen van Holloway zyn de zekerste beschermers tegen alle hersenontstekingen en zyn de spoedigste genezers van eenen onregelmatig omloop. Wanneer dezelve zonder vertraging genomen worden by de prikkeling in de ledematen, slaperigheid of duizeligheid voorkomt, de uitwerking is alsdan wonderbaer.

Vrouwen van elken leeftyd en klasse.

De vermaerheid dezer Pillen is gedeeltelyk geognd op de goede uitwerking welke dezelve op vrouweyke gesteldheden hebben. Van de dienstbode tot de gravin toe, gelyke gunst is toegezegd aen hen die voor deszelfs sterkte en zuivere bestanddeelen, hetgeen hen zoo gevaerloos en onschatbaer maekt, voor elke ongesteldheid der sekte eigen. Verstoppingen van welke aard het zy in jonge meisjes welkevrou worden of hun levensverandering naderen. Het gevaerlykste tydperk wordt geheel en al verbeterd door het gebruik dezer Pillen.

Alle kwalen welke de Lever, de Maeg en de Inge-wanden aendoen.

Wanneer de maeg, de lever of de ingewanden door hoogere aren, door het klimaat, door overspanning, door ongezonde oefeningen en andere oorzaken aangedaen zyn, deze schoone regelmatige uitwerkende Pillen zullen weldra het kwade verdryven, en spoedig energy, kracht en opgevindheid aen het gestel teruggeven wat te voren matheid, droevigheid en nederslagtigheid was.

Vertwyfeling en Neerslagtigheid

De ellende veroorzaekt door eene onregelmatige vertering wordt ongelukkigwyze by de meesten gevoeld. Deze beroemde Pillen vereischen in een regelmatig aantal genomen te worden teniende de gestoorde werking te reguleeren, dezelve verdryven, hoofdpyn, buikpyn, miselykheid moedeloosheid en alle dergelyke kwalen. Een voortdurend gebruik dezer onschatbare zuiverende Pillen laten nooit na de oorzaak van deze ziekelyke aendoeningen te verdryven en zonder de lyder aen eenig nadeel bloot te stellen.

Influenza, Diptheria, Bronchitis, Hoest en verkouheden

In onze veranderlyke klimaat weinige menschen ontsnappen koude, zeere bals, influenza diptheria en Bronchitis, laet men boven alles deze beroemde geneesbarpillen gebruiken met de verzekering eener uitwerkende geneezing. Omrede de pillen verdryven alle onzuiverheden gewoonlyk van het lyf. Holloway's Salf moeten gebruikt worden om de borst en de keel in te wryven, dezelve dringt door de Huid, vermindert de ontsteking en herstelt ten laetste de gezondheid.

Holloway's Pillen is het beste geneesmiddel in de wereld voor de volgende kwalen

- Koorts. — Asthma. — Maegpyn. — Huidontsteking. — Pyn in de buik. — Coliken. — Verstopping in de ingewanden. — Teering. — Zwakte. — Watersucht. — Deroode loop. — Erysipelas. — Vrouweyke. — Onge-regeldheden. — Alle soorten van koorts. — Toeval-len. — Jicht. — Hoofdpyn. — Onverteerbaerheid. — Ontsteking. — Geelzucht. — Leverkwalen. — Zy de pyn — Hemorroides. — Reumatisme. — Verstopping in de waterpyp. — Schurf. — Zeere hals. — Desten en het graavel. — Gevallen van de tweede graed. — Tic-Douloureux. — Gezwellen. — Verzweringen. — Venerische aendoeningen. — Wormen van alle soorten. — Zwakte van welke aard ook.

Er zyn onderrichtingen by elke doos of pot. Worden verkoekt by de apothekers, 50; 3,75 en 6 fr. den pot of de doos.

Voor den verkoop in 't groot zich vervoegen by den eigenaer, professor. Holloway, 244, Strand, te Londen.

VERTREKUREN VAN DEN YZEREN WEG.

St-Truidennaer BRUSSEL, LUIK, ANTWERPEN en GENT:

'S morgens 8 uren 01 minuten. Na middag 1 08 (Exp-trein). 'S avonds 6 32

St Truiden naer HASSELT, MAESTRICHT en AKEN:

'S morgens 9 uren 20 minuten. Na middag 3 49 (Vitesse). 'S avonds 7 48

POSTWAGENDIENST.

Van St-Truiden naer Tongeren: om half tien 's mor-gens.

Van St-Truiden naer Thienen: Woensdags en Zater dag om 2 ure na middag.

St-Truiden, — Boekd. De Cocq-Crteau.